

**POMOC PUBLICZNA
i
POMOC *DE MINIMIS*
W
LATACH 2014-2020**

Reda, 22 września 2016

***Prowadzący:* Dawid Norbert Piwowarczyk**

Dawid Norbert Piwowarczyk

Prawnik i ekonomista

Pracownik samorządowy i nauczyciel akademicki

Autor (współautor) kilkudziesięciu analiz prawnych, wniosków oraz studiów wykonalności w zakresie pomocy publicznej oraz dla projektów dofinansowanych ze środków UE

Ekspert ds. oceny wniosków

Autor publikacji naukowych i publicystycznych na temat finansów publicznych, unijnego prawa gospodarczego oraz prawa pomocy publicznej

Ekspert Education and Accreditation Program European Funds Advisor przy Instytucie Konsultantów Europejskich (nr akredytacji KFE: 092/EKFE/02/2008)

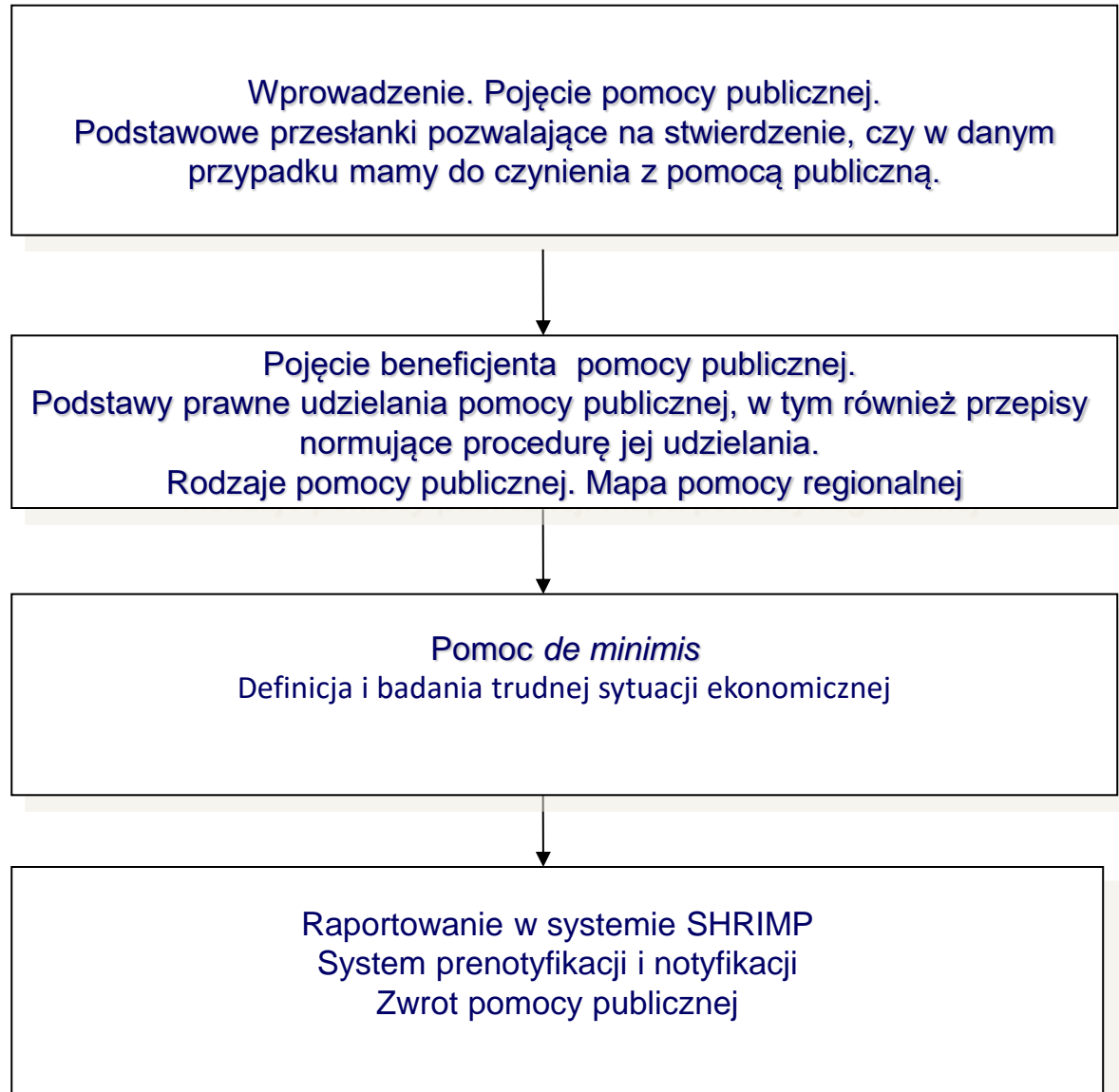
dawidp@wp.pl

*Kim jestem
i kogo reprezentuję?*

*Jakie mam
oczekiwania ?*

STRUKTURA WYKŁADU

WPROWADZENIE
PAWO UNIJNE A KRAJOWE

Polski system prawny
po wejściu naszego kraju do Unii
Europejskiej

WPROWADZENIE GŁÓWNE ZASADY POMOCY FINANSOWEJ UNII EUROPEJSKIEJ

- subsydiarności
- dodatkowości (współfinansowania)
  - koncentracji
  - partnerstwa
- podziału zarządu
  - earmarking

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE

ART. 107

Pomoc przyznawana przez państwo lub użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie w jakim wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – PRZESŁANKI WYSTĘPOWANIA

- pochodzenie wsparcia - udzielenie pomocy przez państwo lub ze źródeł państwowych,
- majątkowy charakter pomocy zyskanie korzyści na warunkach lepszych niż rynkowe

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – PRZESŁANKI WYSTĘPOWANIA

- uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji
- faktyczne lub potencjalne zakłócenie konkurencji

POMOC PUBLICZNA
W TARKTACIE UE – OCENA WYSTĘPOWANIA

TEST PRYWATNEGO INWESTORA

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – PP, A UŻYTECZNOŚĆ PUBLICZNA

Art. 106 Traktatu

Państwa członkowskie w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw, którym przyznają prawa specjalne lub wyłączne, nie wprowadzają ani nie utrzymują żadnego środka sprzecznego z normami Traktatów

POMOC PUBLICZNA

W TARKTACIE UE – PP, A UŻYTECZNOŚĆ PUBLICZNA – KRYTERIA

- ✓ określenie obowiązków w zakresie zadań o charakterze użyteczności publicznej,
    - ✓ wskazanie kryteriów ustalenia rekompensaty,
    - ✓ proporcjonalność (koszty + rozsądny zysk),
      - ✓ efektywność
- (wybór podmiotu w przetargu lub analiza kosztów).

POMOC PUBLICZNA

W TARKTACIE UE – DZIAŁANIA ZGODNE Z RYNKIEM WSPÓLNYM

Art. 107 ust. 2

Zgodna z rynkiem wewnętrznym jest:

Pomoc o charakterze socjalnym przyznawana indywidualnym konsumentom, pod warunkiem, że jest przyznawana bez dyskryminacji związanej z pochodzeniem produktów

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – DZIAŁANIA ZGODNE Z RYNKIEM WSPÓLNYM

Pomoc mająca na celu naprawienie szkód
związanych z klęskami żywiołowymi lub
innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – DZIAŁANIA ZGODNE Z RYNKIEM WSPÓLNYM

Pomoc przyznawana
gospodarce niektórych
regionów RFN dotkniętych
podziałem Niemiec

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – POMOC WARUNKOWO ZGODNA

Art. 107 ust. 3

Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana:

Pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje stan niedostatecznego zatrudnienia

POMOC PUBLICZNA

W TARKTACIE UE – POMOC WARUNKOWO ZGODNA

Pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji
ważnych projektów stanowiących przedmiot
wspólnego europejskiego zainteresowania lub
mająca na celu zaradzenie poważnym
zaburzeniom w gospodarce Państwa
Członkowskiego

POMOC PUBLICZNA

W TARKTACIE UE – POMOC WARUNKOWO ZGODNA

Pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem

POMOC PUBLICZNA W TARKTACIE UE – POMOC WARUNKOWO ZGODNA

Pomoc przeznaczona na wspieranie
kultury i zachowanie dziedzictwa
kulturowego o ile nie zmienia warunków
wymiany handlowej w zakresie
sprzecznym ze wspólnym interesem

POMOC PUBLICZNA – POJĘCIE BENEFICJENTA

BENEFICJENT POMOCY to:

podmiot prowadzący działalność gospodarczą, w tym podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa, bez względu na formę organizacyjno – prawną oraz sposób finansowania, który otrzymał pomoc publiczną

POMOC PUBLICZNA – POJĘCIE BENEFICJENTA

- osobowość (podmiotowość) prawna
  - samodzielność
  - ponoszenie ryzyka związanego z prowadzeniem działalności
- zarobkowy charakter prowadzonej działalności

POMOC PUBLICZNA – PODMIOT PROWADZĄCY DZIAŁALNOŚĆ GOSP.

Pojęcie przedsiębiorcy w prawie polskim

POMOC PUBLICZNA – UPRAWNIENIE ORGANÓW UNIJNYCH

Art. 108 Traktatu WE

Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi stale bada systemy pomocy istniejące w tych Państwach.

Proponuje im ona stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie wspólnego rynku.

POMOC PUBLICZNA – UPRAWNIENIE ORGANÓW UNIJNYCH

Jeśli Komisja stwierdzi, po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, że pomoc przyznana przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87, lub że pomoc ta jest nadużywana, decyduje o zniesieniu lub zmianie tej pomocy w terminie, który ona określa.

POMOC PUBLICZNA – UPRAWNIENIE ORGANÓW UNIJNYCH

Art. 108 ust. 3

Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy.

Jeśli uznaje ona, że plan jest niezgodny ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107, wszczyna bezzwłocznie właściwą procedurę.

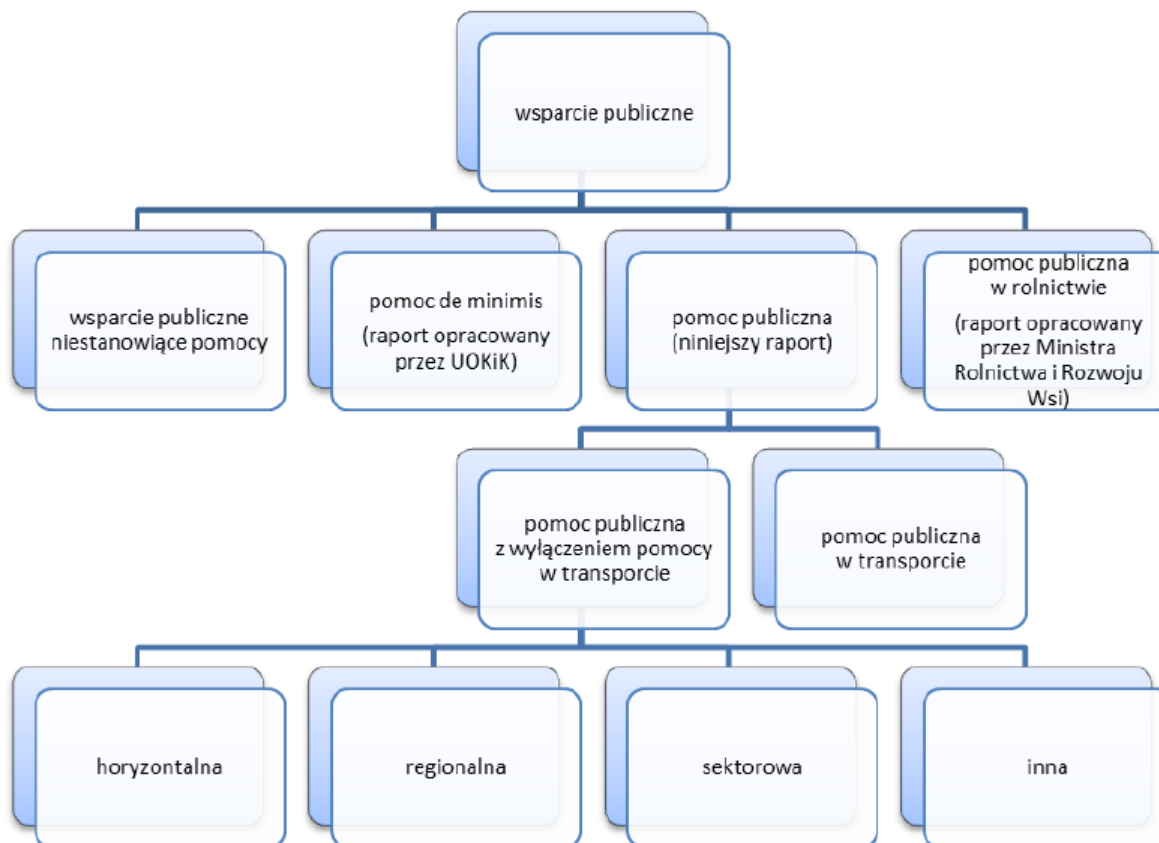
POMOC PUBLICZNA – UPRAWNIENIE ORGANÓW UNIJNYCH

Państwo Członkowskie nie może wprowadzać
w życie projektowanych środków dopóki
procedura ta nie doprowadzi do wydania
decyzji końcowej.

POMOC PUBLICZNA

Wykres 1.

Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

dane: UOKIK

POMOC PUBLICZNA – KATEGORIE POMOCY

- ❖ pomoc regionalna,
- ❖ pomoc inwestycyjna i na zatrudnienie
- ❖ pomoc na zakładanie przedsiębiorstw przez kobiety
- ❖ pomoc na ochronę środowiska

POMOC PUBLICZNA – KATEGORIE POMOCY

- ❖ pomoc na usługi doradcze dla MŚP
i udział tych przedsiębiorstw w targach
- ❖ pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka
- ❖ pomoc na działalność badawczą innowacyjną
i rozwojową

POMOC PUBLICZNA – KATEGORIE POMOCY

- ❖ pomoc szkoleniowa
- ❖ pomoc dla pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub niepełnosprawnych

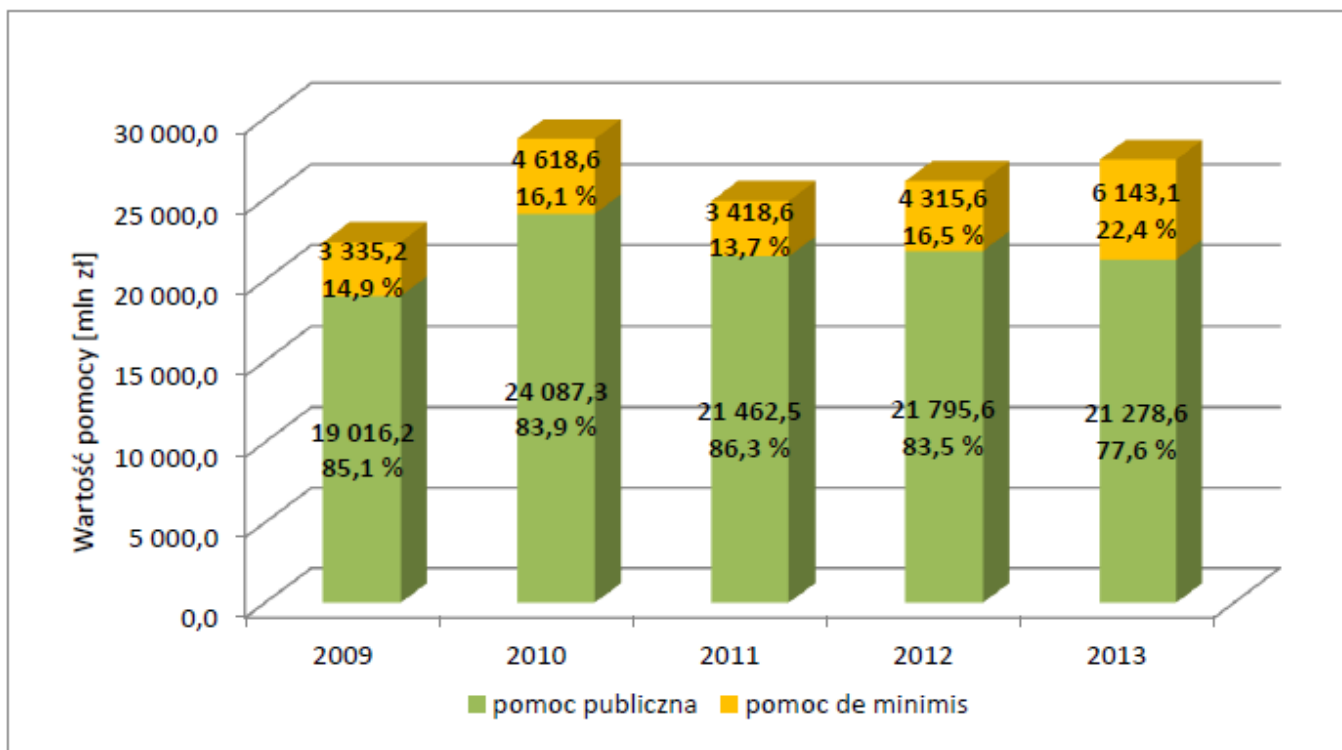
INTENSYWNOŚĆ POMOCY

POZIOM WSPARCIA TO SOSUNEK
DOTACJI DO KOSZTÓW
KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO
OBJĘCIA POMOCĄ

POMOC PUBLICZNA w Polsce w latach 2009– 2013

Wykres 2.

Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2009-2013

dane: UOKIK

PRZYKŁADOWE FORMY POMOCY PUBLICZNEJ

- dotacje i subwencje,
- zwolnienia i ulgi podatkowe, zaniechanie ustalania poboru podatków, umorzenie,
- rozłożenie na raty należności Skarbu Państwa z zastosowaniem stawki oprocentowania korzystniejszej od oferowanej na rynku,
- kredyty preferencyjne lub umarżane,
- subsydia kapitałowo-inwestycyjne
(np. dokapitalizowanie spółki, nabycie udziałów)

PRZYKŁADOWE FORMY POMOCY PUBLICZNEJ

- odroczenie terminu płatności,
- poręczenia i gwarancje,
- sprzedaż spółek państwowych lub ich majątku
poniżej wartości rynkowej,
- odstąpienie od dochodzenia wierzytelności.

WARTOŚĆ POMOCY PUBLICZNEJ w latach 2009 –2013

Tabela 6.
Formy pomocy publicznej w latach 2009-2013

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)					
	2009	2010	2011	2012	2013	Łącznie w latach 2009-2013
Grupy - ogółem, w tym:	16 087,2	21 235,5	17 955,1	18 054,9	16 571,7	89 904,3
Grupa A, w tym:	13 741,5	19 397,4	17 532,7	17 188,5	16 205,7	84 065,8
- grupa A1	11 323,2	16 447,9	15 358,1	15 347,1	14 760,7	73 237,0
- grupa A2	2 418,2	2 949,4	2 174,5	1 841,4	1 445,0	10 828,5
Grupa B, w tym:	18,4	190,2	246,4	128,4	45,9	629,3
- grupa B1	18,4	190,2	246,4	128,4	45,9	629,3
- grupa B2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C, w tym:	191,9	338,5	159,3	736,1	317,9	1 743,7
- grupa C1	191,6	338,4	155,5	736,0	317,9	1 739,4
- grupa C2	0,3	0,2	3,8	0,1	0,01	4,4
Grupa D1	0,1	4,7	16,7	1,9	2,1	25,5
Grupa E - Inne	2 135,3	1 304,7	0,0	0,0	0,0	3 440,0

Grupa A - dotacje i ulgi, Grupa B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, Grupa C - „miękkie kredytowanie”, Grupa D - poręczenia i gwarancje, Grupa E - inne.

dane: UOKIK

KATEGORIE POMOCY PAŃSTWA

Na podstawie art. 107 ust. 3 Traktatów
zgodna ze wspólnym rynkiem jest:

- pomoc horyzontalna,
- pomoc sektorowa,
- pomoc regionalna.

POMOC HORYZONTALNA

- na zatrudnienie
- na szkolenia
- na badania i rozwój
- dla MSP
- na restrukturyzację
- na ochronę środowiska

POMOC SEKTOROWA

- przemysł węglowy
- przemysł włókien syntetycznych
- przemysł samochodowy
- przemysł stoczniowy
- przemysł stalowy
- usługi pocztowe
- rolnictwo
- rybołówstwo

POMOC REGIONALNA

Pomoc regionalna służy finansowaniu

- inwestycji
- zatrudnienia związanego z inwestycją
- dużych projektów inwestycyjnych
- pomocy operacyjnej (jedynie w ściśle określonych przypadkach)

Dopuszczalne jest finansowanie rozbudowy inwestycji lub inwestycji polegającej na dywersyfikacji produkcji danego przedsiębiorstwa, natomiast nie istnieje możliwość finansowania inwestycji odtworzeniowych oraz nabycia udziałów/akcji.

POMOC REGIONALNA

Regionalna pomoc inwestycyjna służy finansowaniu tzw. inwestycji początkowej obejmującej inwestycje w aktywa materialne oraz niematerialne i prawne związane z:

- utworzeniem nowego zakładu,
- rozbudową zakładu istniejącego,
- dywersyfikacją produkcji zakładu
poprzez wprowadzenie nowych produktów,
- zasadniczą zmianą procesu produkcyjnego
istniejącego zakładu.

POMOC REGIONALNA

Całe terytorium Polski kwalifikuje się do wsparcia w ramach pomocy regionalnej.

Wysokość dopuszczalnej intensywności pomocy określa Mapa pomocy regionalnej 2007-2013

oraz

nowa Mapa pomocy regionalnej 2014-2020

MAPA POMOCY REGIONALNEJ

Maksymalna intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej wynosi **50%** na obszarach należących do województw:

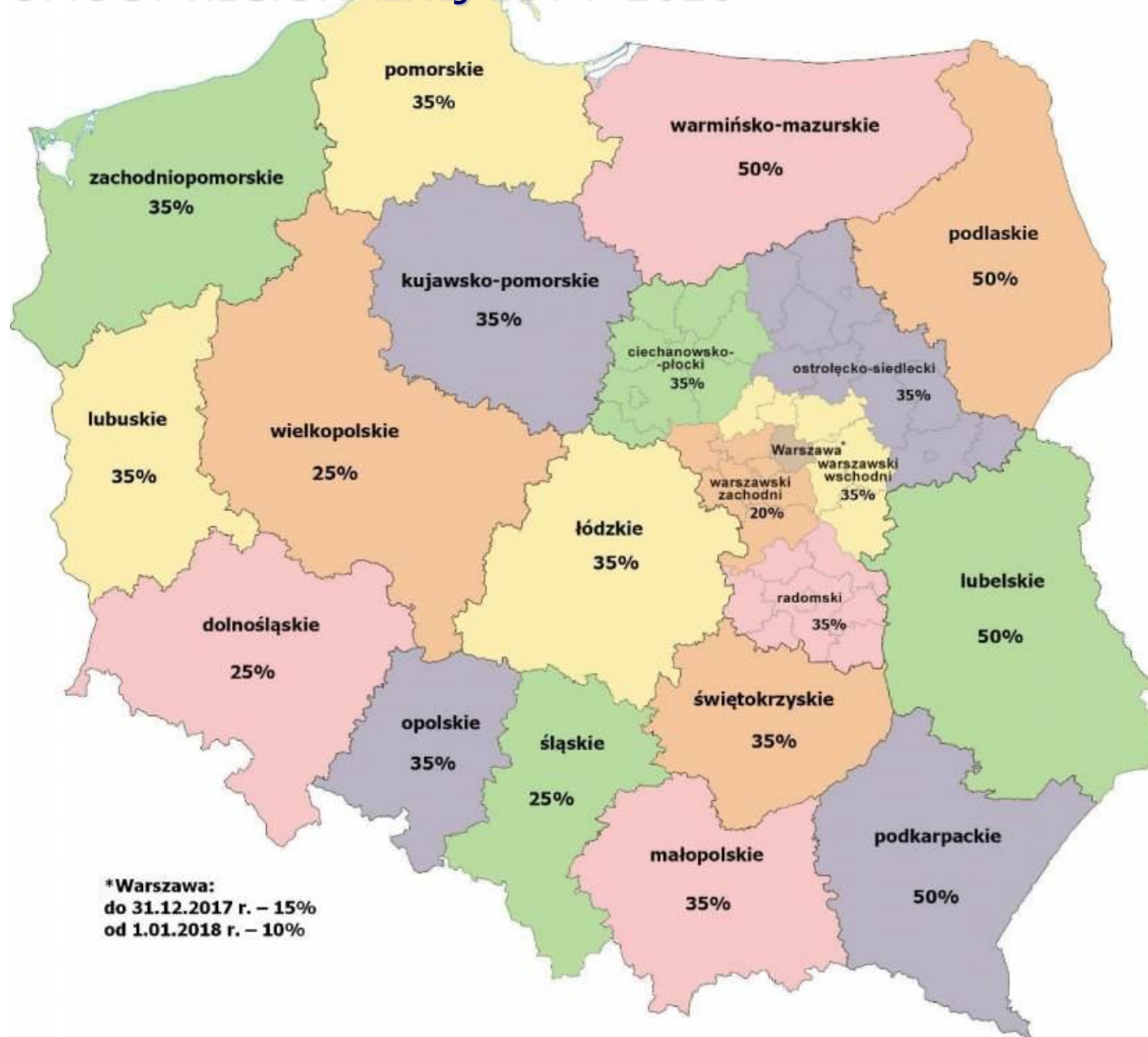
- *lubelskiego,*
- *podkarpackiego,*
- *warmińsko-mazurskiego,*
- *podlaskiego,*
- *świętokrzyskiego,*
- *opolskiego,*
- *małopolskiego,*
- *lubuskiego,*
- *łódzkiego,*
- *kujawsko-pomorskiego.*

MAPA POMOCY REGIONALNEJ

Maksymalna intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej wynosi **40%** na obszarach należących do województw:

- *pomorskiego,*
- *zachodniopomorskiego,*
- *dolnośląskiego,*
- *wielkopolskiego,*
- *śląskiego,*
- *w okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2010 r. także na obszarze należącym do województwa mazowieckiego, z wyłączeniem miasta stołecznego Warszawy.*

MAPA POMOCY REGIONALNEJ 2014-2020

MAPA POMOCY REGIONALNEJ – PREMIA dla MŚP

Mikro i małe przedsiębiorstwa - 20 pkt. proc.

Średnie przedsiębiorstwa - 10 pkt. proc.

Pomoc *de minimis*

POJĘCIE

Pomoc de minimis stanowi szczególną kategorię wsparcia udzielanego przez państwo, gdyż uznaje się, że ze względu na swą małą wartość nie powoduje ona zakłócenia konkurencji w wymiarze unijnym. W związku z powyższym, nie stanowi ona de facto pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, a w konsekwencji nie podlega obowiązkowi notyfikacji Komisji Europejskiej.

Zasady udzielania pomocy de minimis określa nowe rozporządzenie Komisji Europejskiej WE 1407/2013, które zastąpiło

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis.

POMOC *de minimis* 2013

Statystyka ogólna

	2012	2013
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,5 tys.	3,9 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	183 tys.	244 tys.
Liczba przypadków pomocy	562 tys.*	636 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	3	3
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	24 tys. zł (5,6 tys. euro)	25 tys. zł (6 tys. euro)

*Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z wielu źródeł pomocy, finansowania pomocy zarówno ze źródeł krajowych jak i zagranicznych
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

Tabela 2.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2013 roku

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2013		
	mln zł	mln euro	% PKB
	6 143,1	1 463,5	0,38

dane: UOKIK

POMOC *de minimis* 2013

Tabela 4.
Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy

Forma pomocy	2012			2013		
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w grupie [proc.]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w grupie [proc.]	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem [proc.]
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	4 034,2	100,0	93,5	4 780,1	100,0	77,8
· A1 - dotacje i refundacje	3 790,2	94,0	87,8	4 493,9	94,0	73,2
· A2 - subsydia podatkowe	244,0	6,0	5,7	286,2	6,0	4,7
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	58,0	100,0	1,3	103,2	100,0	1,7
· B1 - wniesienie kapitału	58,0	100,0	1,3	103,2	100,0	1,7
· B2 - konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	0,0	0,0	0,0	0,018	0,0	0,0
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	107,0	100,0	2,5	185,9	100,0	3,0
· C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzona	47,2	44,1	1,1	103,7	55,8	1,7
· C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	59,8	55,9	1,4	82,2	44,2	1,3
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	48,8	100,0	1,1	989,4	100,0	16,1
Grupa E - Inne	67,5	100,0	1,6	84,4	100,0	1,4

dane: UOKIK

Podstawowe obowiązki podmiotów udzielających pomocy publicznej

- weryfikacja spełnienia wymogów przez podmiot ubiegający się o wsparcie.
- sprawozdawczość o udzielonej pomocy publicznej.
  - prowadzenie dokumentacji związanej z udzieloną pomocą publiczną.
  - prawidłowe udzielenie pomocy publicznej.
- kontrola prawidłowości wykorzystania pomocy.

Weryfikacja spełnienia wymogów przez podmiot ubiegający się o wsparcie

Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

- wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat albo oświadczenia o wielkości pomocy de minimis otrzymanej w tym okresie;
- oświadczenia o wielkości i przeznaczeniu pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis.

art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

Weryfikacja spełnienia wymogów przez podmiot ubiegający się o wsparcie

Podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy wraz z wnioskiem o jej udzielenie:

- informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej,
- informacji o otrzymanej pomocy publicznej, zawierających w szczególności wskazanie dnia i podstawy prawnej jej udzielenia, formy i przeznaczenia albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

art. 37 ust. 5 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

Weryfikacja spełnienia wymogów przez podmiot ubiegający się o wsparcie

Wnioskodawca przedstawia podmiotowi udzielającemu pomocy informacje

Na swój temat:

- a) imię i nazwisko albo nazwę,
- b) adres miejsca zamieszkania albo adres siedziby,
- c) identyfikator gminy, w której wnioskodawca ma miejsce zamieszkania albo siedzibę,
- d) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
- e) formę prawną,
- f) wielkość,
- g) klasę działalności, w związku z którą wnioskodawca ubiega się o pomoc de minimis,
- h) datę utworzenia;

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis

Weryfikacja spełnienia wymogów przez podmiot ubiegający się o wsparcie

Wnioskodawca przedstawia podmiotowi udzielającemu pomocy informacje dotyczące:

- pomocy otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których wnioskodawca ubiega się o pomoc publiczną;
- pomocy otrzymanej na ratowanie lub restrukturyzację w okresie 10 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy publicznej, w przypadku ubiegania się o pomoc tego rodzaju zgodnie z kryteriami określonymi przez Komisję Europejską w Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie

ZAŚWIADCZENIE O POMOCY DE MINIMIS

Podmioty udzielające pomocy wydają beneficjentowi pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis.

W przypadku, gdy wartość faktycznie udzielonej pomocy de minimis jest inna niż wartość pomocy wskazana w wydanym zaświadczeniu podmiot udzielający pomocy, w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia tego faktu, wydaje nowe zaświadczenie, w którym wskazuje właściwą wartość pomocy oraz stwierdza utratę ważności poprzedniego zaświadczenia.

art. 5 ust. 3, 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących
pomocy publicznej

ZAŚWIADCZENIE O POMOCY DE MINIMIS

Zaświadczenie o pomocy de minimis wydaje się z urzędu w dniu udzielenia pomocy:

- udzielanej na podstawie decyzji - wraz z tą decyzją w dniu jej wydania,
- w formie ulgi podatkowej udzielanej na podstawie aktu normatywnego bez wymogu wydania decyzji - w terminie 2 miesięcy od dnia udzielenia pomocy.

/beneficjent pomocy może wystąpić o wydanie zaświadczenia przed upływem ww. terminu/

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie

Trudna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorcy

OCENA SYTUACJI

Przez podmiot w trudnej sytuacji ekonomicznej należy rozumieć:

- a) mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo, które spełnia warunki określone w art. 1 ust. 7 rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych), lub
- b) duże przedsiębiorstwo, które spełnia kryteria przedsiębiorstwa zagrożonego w rozumieniu pkt. 9-11 komunikatu Komisji w sprawie Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE C 244 z 01.10.2004, str. 2).).

DEFINICJA

Jako przedsiębiorcę znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej należy rozumieć przedsiębiorcę spełniającego kryteria określone w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy publicznej:

- spełnia kryteria kwalifikujące go do objęcia postępowaniem upadłościowym lub
- w przypadku spółki, w której odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jest ograniczona, wielkość niepokrytych nie pokrytych strat z lat ubiegłych , łącznie z wynikiem finansowym roku bieżącego, przewyższa 50% wartości kapitału zakładowego, w tym wielkości straty w ostatnim roku obrotowym przewyższa 25% wartości tego kapitału, lub
- w przypadku spółki, w której przynajmniej niektórzy wspólnicy w sposób nieograniczony odpowiadają za zobowiązania spółki, wielkość niepokrytych nie pokrytych strat z lat ubiegłych , łącznie z wynikiem finansowym roku bieżącego, przewyższa 50% wartości jej kapitału według ksiąg spółki, w tym wielkości straty w ostatnim roku obrotowym przewyższa 25% wartości tego kapitału,

WSKAŹNIKI pozwalające ocenić stending finansowy:

- Złota reguła bilansowa
- Wskaźnik płynności bieżącej
- Wskaźnik płynności szybkiej
- Wskaźnik ogólnego zadłużenia
- Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego
- Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto

ZŁOTA REGUŁA FINANSOWA

Majątek każdego przedsiębiorstwa dzieli się na aktywa trwałe i obrotowe. Ich struktura jest głównym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się terminowej struktury kapitału.

Zgodnie z ogólną zasadą finansowania majątku przedsiębiorcy, okres wymagalności kapitału musi być zsynchronizowany z okresem wykorzystania przez tego przedsiębiorcę aktywów finansowanych tym kapitałem.

Kapitał stały to długoterminowy kapitał zaangażowany w działalność firmy. Kapitał stały = kapitał własny + zobowiązania długoterminowe + rezerwy długoterminowe + rozlicznia międzyokresowe długoterminowe.

W takim podziale kapitał stały powinien być co najmniej równy wartości aktywów trwałych.

Zależność tą badamy za pomocą „**złotej reguły bilansowej**”.

Wskaźnik bieżącej płynności informuje, czy i w jakim stopniu bieżące aktywa pokrywają bieżące pasywa. Innymi słowy, pokazuje zdolność firmy do regulowania swoich zobowiązań środkami obrotowymi. Jest on traktowany jako wskaźnik bezpieczeństwa, mierzący płynność środków.

$$\text{wskaźnik bieżącej płynności} = \frac{\text{aktywa bieżące} / \text{pasywa bieżące}}{\text{majątek obrotowy} + \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne} / \text{zobowiązania bieżące} + \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe bierne} + \text{krótkoterminowe przychody przyszłych okresów}}$$

Poziom wskaźnika bieżącej płynności zależy od szeregu czynników, wśród których najistotniejsze to: specyfika branży, zmieniające się warunki otoczenia oraz przyjęta przez firmę strategia finansowania (m.in. cykl inkasa należności i regulowania zobowiązań).

Wzrost poziomu tego wskaźnika oznacza poprawę płynności finansowej firmy, a tendencja spadkowa jest sygnałem, informującym o możliwości wystąpienia trudności płatniczych. Zadowolający poziom wskaźnika płynności bieżącej waha się w przedziale 1,2 - 2,0, co oznacza, że zachowanie równowagi finansowej firmy wymaga około dwukrotnego pokrycia bieżących pasywów bieżącymi aktywami. Jeżeli poziom wskaźnika zbliża się do 1,2 to zwiększa się ryzyko utraty przez przedsiębiorstwo zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. Brak płynności finansowej jest tak samo niekorzystnym zjawiskiem, jak nadpłynność finansowa. Wysoki poziom wskaźnika informuje o spadku udziału zobowiązań bieżących w finansowaniu firmy.

WSKAŹNIKI

Za pomocą wskaźnika płynności szybkiej (quick ratio) określamy wypłacalność przedsiębiorstwa w najbliższym okresie.

Określa on stosunek wysoko płynnych aktywów do zobowiązań krótkoterminowych. Dlatego też często ustalanie wartości szybkiej płynności nazywane jest próbą kwasową (acid test). Szybka płynność wyliczamy z wzoru:

Wskaźnik płynności szybkiej = majątek obrotowy – zapasy / zobowiązania bieżące

Zauważmy, że konstrukcja tego wskaźnika jest podobna do omawianego wyżej current ratio, różnica polega jedynie na odjęciu od majątku obrotowego zapasów. Dzieje się tak dlatego, że upłynnienie zapasów jest zwykle trudniejsze i bardziej odłożone w czasie, aniżeli pozostałych składników majątku obrotowego (choć to ostatnie stwierdzenie jest dyskusyjne - często bowiem okazuje się, że zapasy są bardziej płynne od części należności). Jeżeli w bilansie występuje wartość rozliczeń międzyokresowych czynnych, wówczas i one powinny być odjęte od majątku obrotowego (nie można ich uznać za zdolne do pokrycia zobowiązań krótkoterminowych, ponieważ nie będzie ich można w najbliższym czasie zamienić na gotówkę). Inaczej rzecz ujmując, w liczniku wzoru na wskaźnik płynności szybkiej mamy gotówkę, papiery wartościowe i należności.

WSKAŹNIKI

Przyjmuje się, że wartość wskaźnika QR powinna być zbliżona do
jedności.

wartość QR dla przedsiębiorstwa należy
skonfrontować ze średnią dla właściwej branży (może się okazać, że
dana działalność wymaga utrzymywania bardzo wysokich zapasów,
co automatycznie spowoduje spadek wartości wskaźnika płynności
szybkiej).

WSKAŹNIKI

Wskaźnik płynności szybkiej

= aktywa obrotowe -zapasy- rm /zobowiązania krótkoterminowe

Zdolność do terminowego regulowania zobowiązań bieżących jest zachowana gdy wskaźnik ten oscyluje wokół jedności. Uwzględnia się tu jedynie te aktywa, które można w szybkim tempie sprzedać. Widać, że z okresu na okres zdolność szybkiego wywiązywania się z zobowiązań krótkoterminowych zmniejszyła się, a ich wielkość jest dość zdecydowanie poniżej jedności co świadczy, iż firma może mieć trudności płatnicze.

WSKAŹNIKI

Wskaźnik ogólnego zadłużenia to relacja wielkości zadłużenia firmy do aktywów ogółem.

$$\text{Wskaźnik ogólnego zadłużenia} \\ = \text{zobowiązania ogółem} / \text{aktywa ogółem} \times 100\%$$

Wskaźnik ten obrazuje strukturę finansowania majątku przedsiębiorstwa. Informuje, jaki udział w całości źródeł finansowania aktywów firmy stanowi zadłużenie.

Im wyższy poziom tego wskaźnika, tym wyższy poziom zadłużenia i tym samym wyższe też ryzyko finansowe.

Zbyt wysoki poziom wskaźnika ogólnego zadłużenia może wzbudzać zastrzeżenia co do wiarygodności finansowej firmy. Według standardów, wskaźnik ten powinien wahać się w przedziale 0.57 - 0.67.

WSKAŹNIKI

Wskaźnik ogólnego zadłużania
= zobowiązania ogółem/ aktywa ogółem

Uważa się, że wartość tego wskaźnika powinna wahać się między 0,57-0,67 ,
wskaźnik

wyższy świadczy o podwyższonym ryzyku finansowym.

WSKAŹNIKI

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego określa stopień zaangażowania kapitału obcego w stosunku do kapitałów własnych.

$$\text{wskaźnik zadłużenia kapitału} = \frac{\text{własnego zobowiązania ogółem}}{\text{kapitał własny}}$$

Wzrost wskaźnika oznacza większe zaangażowanie obcych źródeł finansowania w stosunku do źródeł własnych, a więc zwiększenie stopnia zadłużenia. Oddziałuje to bezpośrednio na poziom ryzyka finansowego z powodu wyższych rat kapitałowych i odsetek.

WSKAŹNIKI

**Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego
= zobowiązania ogółem/kapitał własny**

Gdy przyjmiemy, że poziom zadłużenia ogólnego powinien wynosić od 0,57-0,67 to wskaźnik zadłużenia kapitału własnego powinien oscylować w granicach 1,35- 1,98,

WSKAŹNIKI

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja zysku przed opodatkowaniem do sprzedaży netto.

$$\text{Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto} = \text{zysk brutto} / \text{sprzedaż netto}$$

Wskaźnik ten pomaga w identyfikacji polityki cenowej firmy oraz pozwala na określenie zysku, jaki generuje ona poprzez realizację określonej sprzedaży. Wielkość wskaźnika rentowności sprzedaży brutto jest niezależna od polityki finansowej przedsiębiorstwa oraz od stopy opodatkowania zysku. Poziom wskaźnika zdeterminowany jest natomiast wielkością zysku wypracowywanego przez poszczególne rodzaje działalności jednostki, a więc także specyfiką branży oraz strukturą asortymentową wyrobów o różnej rentowności jednostkowej.

WSKAŹNIKI

Wskaźnik rentowności kapitału własnego informuje o wielkości zysku netto, przypadającego na jednostkę kapitału zainwestowanego w przedsiębiorstwie. Jest miarą efektywności wykorzystania kapitału własnego przez spółkę w danym okresie.

$$\text{ROE} = \text{zysk netto} / \text{kapitały własne}$$

Poziomem tego wskaźnika i jego tendencją w czasie zainteresowani są szczególnie akcjonariusze (inwestorzy) firmy. Wysoki poziom zyskowności kapitału własnego jest dla nich wyznacznikiem właściwej alokacji kapitałów.

Pozwala przypuszczać, że przedsiębiorstwo rozwija się, co stwarza możliwości uzyskania wyższych dywidend.

Wielkość wskaźnika ROE jest zazwyczaj porównywana z bankową stopą oprocentowania depozytów długoterminowych. Stopa wyższa od poziomu wskaźnika zyskowności kapitałów własnych sugeruje, że inwestowanie w daną firmę jest mniej efektywne od lokat w banku. Dlatego też poziom tego wskaźnika powinien przewyższać oprocentowanie długoterminowych depozytów bankowych.

Prenotyfikacja i notyfikacja

Prenotyfikacja

Prenotyfikacja to nowy rodzaj postępowania w sprawach dotyczących pomocy publicznej, dodany do standardowej procedury kontroli pomocy państwa. Został sformalizowany w przyjętym przez Komisję Europejską 29 kwietnia 2009 r. **Kodeksie najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa**. Postępowanie prenotyfikacyjne, które jest prowadzone między państwem członkowskim a Komisją. W tym czasie służby Komisji oraz państwa członkowskie mają możliwość nieformalnego i poufnego przedyskutowania prawnych i ekonomicznych aspektów dotyczących projektu przyznania pomocy. To z kolei ma wpłynąć na wyższą jakość notyfikacji i ich lepsze przygotowanie. Od powodzenia postępowania prenotyfikacyjnego Komisja uzależnia możliwość podjęcia decyzji w ciągu 2 miesięcy od daty notyfikacji, bez konieczności wszczęcia formalnej procedury dochodzenia. Komisja ze swej strony zapewnia, iż każde państwo członkowskie, które wystąpi z prenotyfikacją, zawsze otrzyma nieformalne wskazówki odnośnie do zgłaszanego projektu. W ramach postępowania, wszelkie informacje niezbędne dla dokonania oceny zgodności danego środka z rynkiem wewnętrznym przekazywane są Komisji na standardowych formularzach notyfikacyjnych dostępnych w systemie elektronicznym SANI. Następnie, Komisja rejestruje sprawę i nadaje jej numer. Prenotyfikacja nie jest niezbędnym etapem kontroli pomocy państwa, niemniej jest zalecana w celu ułatwienia i przyspieszenia procesu rozpatrywania środków zgłaszanych Komisji, zwłaszcza w bardziej skomplikowanych sprawach.

NOTYFIKACJA POMOCY PUBLICZNEJ ART. 108 UST. 3 TFUE

Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy.

Jeśli uzna ona, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107, wszczyna bezzwłocznie procedurę przewidzianą w ust. 2.

Dane Państwo Członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej.

WYJĄTKI OD OBOWIĄZKU NOTYFIKACJI – ART. 109 TFUE

Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, może wydać wszelkie właściwe rozporządzenia w celu zastosowania artykułów 107 i 108, a w szczególności może określić warunki stosowania artykułu 108 ustęp 3 i kategorie pomocy zwolnione z tej procedury.

MOŻLIWOŚĆ WYŁĄCZENIA Z OBOWIĄZKU ZGŁOSZENIA WYŁĄCZENIA GRUPOWE ROZPORZĄDZENIA RADY (WE) 994/98

ART. 1 UST. 1

a) pomoc na rzecz:

(i) małych i średnich przedsiębiorstw;

(ii) badań i rozwoju;

(iii) ochrony środowiska naturalnego;

(iv) zatrudnienia i szkolenia;

b) pomoc zgodna z mapą zatwierdzoną przez Komisję dla każdego Państwa Członkowskiego w zakresie udzielenia pomocy regionalnej

NOTYFIKACJA POMOCY PUBLICZNEJ

Rozróżnia się:

- pomoc przyznawaną w ramach programu pomocowego i
- pomoc indywidualną, w tym:
  - pomoc ad hoc oraz
  - pomoc indywidualną na podstawie programu pomocowego.

NOTYFIKACJA POMOCY PUBLICZNEJ

Postępowanie notyfikacyjne rozpoczyna złożenie wniosku o wydanie opinii przez Prezes UOKiK, a w przypadku pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie - przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Opinia wydawana jest w terminie 60 dni (21 dni w przypadku projektu programu pomocowego).

NOTYFIKACJA POMOCY PUBLICZNEJ

Z wnioskiem o wydanie opinii występuje w przypadku projektu:

- programu pomocowego - organ administracji publicznej opracowujący projekt tego programu;
- pomocy indywidualnej - podmiot udzielający pomocy;
- pomocy indywidualnej na restrukturyzację - podmiot ubiegający się o tę pomoc.

NOTYFIKACJA POMOCY PUBLICZNEJ

Dokonanie notyfikacji projektu programu pomocowego wymaga zgody Rady Ministrów - zasada ta nie dotyczy projektów ustanowionych na podstawie aktów prawa miejscowego.

Uchwała w sprawie dokonania notyfikacji podejmowana jest po zapoznaniu się z opinią Prezesa UOKiK lub ministra właściwego do spraw rolnictwa.

POSTĘPOWANIE Z POMOCĄ INDYWIDUALNĄ

- ❑ Klauzula zawieszająca
- ❑ Wstępne badanie zgłoszenia i decyzje Komisji (decyzja o niewnoszeniu zastrzeżeń lub decyzja o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia; brak decyzji – pomoc dozwolona)

POSTĘPOWANIE Z POMOCĄ INDYWIDUALNĄ

- ❑ Wniosek o udzielenie informacji
- ❑ Formalna procedura dochodzenia (18 miesięcy)
- ❑ Decyzje Komisji o zakończeniu formalnej procedury dochodzenia (decyzja pozytywna, decyzja warunkowa, decyzja negatywna, upływ terminu gdy dostarczone informacje nie są wystarczające - decyzja negatywna)

UPROSZCZONA PROCEDURA NOTYFIKACJI

- ❑ Ma zastosowanie prostych spraw, takich jak mające wyraźny związek z istniejącymi instrumentami horyzontalnymi lub ustaloną praktyką decyzyjną Komisji
- ❑ Jeżeli na wcześniejszym etapie przeprowadzono prenotyfikację, to decyzja możliwa jest nawet w ciągu 20 dni roboczych

Sprawozdawczość

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo informacji o nieudzieleniu pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Sprawozdania zawierają w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy.

art. 32 ust 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdania albo informacje przekazuje się przez teletransmisję danych w formie elektronicznej, na formularzach zamieszczonych w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej przez Prezesa UOKiK albo z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP (System Harmonogramowania, Rejestracji i Monitorowania Pomocy Publicznej) udostępnionej w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej przez Prezesa UOKiK (...)

art. 32 ust 10 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących
pomocy publicznej

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz podmiotów udzielających pomocy zobowiązanych do przekazywania sprawozdań albo informacji z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP oraz sposób jej udostępniania, mając na uwadze konieczność stopniowego wdrażania aplikacji SHRIMP oraz zapewnienie skuteczności monitorowania pomocy publicznej.

art. 32 ust 11 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących
pomocy publicznej

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdania albo informacje przekazują z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP:

- 1) gminy,
- 2) powiaty,
- 3) samorządy województw

z obszaru województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego i świętokrzyskiego,

- 4) naczelnicy urzędów skarbowych oraz dyrektorzy izb skarbowych z obszaru wszystkich województw

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Sprawozdania/informacje przekazuje się przez teletransmisję danych w formie elektronicznej na formularzach zamieszczonych w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej przez Prezesa UOKiK (www.uokik.gov.pl).

Kluczowe aspekty:

- zakres sprawozdań/informacji,
- okresy sprawozdawcze,
- terminy składania,
- wzory formularzy,
- instrukcję sporządzania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Pomocne dokumenty:

- Instrukcja sporządzenia sprawozdania;
- Instrukcja sporządzenia sprawozdania przeznaczona dla beneficjentów marszałków województw wdrażających Program Operacyjny Kapitał Ludzki;
- Lista klas PKD;
- Lista identyfikatorów gmin;
- Wzór formularza informacji o nieudzieleniu pomocy z dnia 14 maja 2010 r.;
- Wzór formularza sprawozdawczego dla organów udzielających pomocy z dnia 24 maja 2010 r.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Terminy sprawozdawcze (nie dotyczy podmiotów wykorzystujących aplikację SHRIMP):

- Sprawozdania kwartalne - 30 dni od zakończenia kwartału;
- Sprawozdania roczne - 60 dni od zakończenia roku;
- Informacje o nieudzieleniu pomocy - 30 dni od zakończenia roku.

Podmioty udzielające pomocy mają obowiązek przekazywania do Prezesa UOKiK wyłącznie jednego sprawozdania za dany okres sprawozdawczy bez względu na źródło, podstawę prawną, rodzaj, przeznaczenie wsparcia.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

Zwrot pomocy publicznej

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY – ART. 108 UST. 2 TFUE

Gdy Komisja Europejska stwierdzi, po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag, że pomoc przyznana przez Państwo lub przy użyciu zasobów państwowych nie jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107, lub że pomoc ta jest nadużywana, decyduje o zniesieniu lub zmianie tej pomocy przez dane Państwo

(termin zwrotu wyznacza KE).

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY

- Pomoc przyznana bezprawnie
  - Pomoc wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY – ART. 108 UST. 2 TFUE

Jeśli dane Państwo nie zastosuje się do tej decyzji w wyznaczonym terminie, Komisja lub każde inne zainteresowane Państwo może, na zasadzie odstępstwa od postanowień artykułów 258 i 259, wnieść sprawę bezpośrednio do

**Trybunału Sprawiedliwości
Unii Europejskiej lub Sądu.**

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY – ART. 108 UST. 2 TFUE

Na wniosek Państwa Członkowskiego Rada, stanowiąc jednomyślnie, może zdecydować, że pomoc, którą to Państwo przyznaje lub zamierza przyznać, jest uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, na zasadzie odstępstwa od postanowień art. 107 lub rozporządzeń przewidzianych w art. 109, jeśli wyjątkowe okoliczności uzasadniają taką decyzję. Jeśli w odniesieniu do danej pomocy Komisja wszczęła procedurę przewidzianą w pierwszym akapicie niniejszego ustępu, wystąpienie zainteresowanego Państwa z wnioskiem skierowanym do Rady powoduje zawieszenie tej procedury do czasu zajęcia stanowiska przez Radę.

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY – ART. 108 UST. 2 TFUE

Jednakże jeśli Rada nie zajmie stanowiska w terminie trzech miesięcy od wystąpienia z wnioskiem, Komisja wydaje decyzję w sprawie.

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY

- Nakaz udzielenia informacji
- Nakaz zawieszenia
lub tymczasowej windykacji pomocy
- Decyzje Komisji
- Decyzja o windykacji

KONIECZNOŚĆ ZWROTU POMOCY

- Nakaz udzielenia informacji
- Nakaz zawieszenia
lub tymczasowej windykacji pomocy
- Decyzje Komisji
- Decyzja o windykacji

Case study

Pomoc publiczna w projektach dotyczących OZE
dla mieszkańców

Case study

Pomoc publiczna a termomodernizacja budynku
następnie wynajmowanego lub użyczanego.

Case study

Pomoc publiczna
w partnerstwie publiczno-prywatnym

Case study

Pomoc publiczna
a umowa najmu + modernizacja oświetlenia
ulicznego

Case study

Pomoc publiczna
a zwrot najmowanej rzeczy przed upływem okresu
amortyzacji

PODSUMOWANIE

Dziękuję za uwagę 😊

Dawid PIWOWARCZYK

dawidp@wp.pl